

Sygnatura akt XI GC 1060/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 9 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie XI Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Dariusz Plewczyński

Protokolant: sekr. sąd. Agata Trawka

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2017 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.,

przeciwko W. M. (1), Z. B. (1)

o zapłatę

I. zasądza solidarnie od pozwanych W. M. (1) i Z. B. (1) na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 1000 zł (jeden tysiąc zł) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 marca 2016 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kwotę 1502,60 zł (jeden tysiąc pięćset dwa zł sześćdziesiąt gr) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XI GC 1060/16

UZASADNIENIE

Sprawa rozpoznana w postępowaniu „zwykłym”

Dnia 30 maja 2016 roku powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła przeciwko pozwanym W. M. (1) i Z. B. (1) pozew o zapłatę kwoty 1.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 28 marca 2016r. do dnia zapłaty oraz wniosła o zasądzenie kosztów postępowania sądowego. W uzasadnieniu swego żądania powódka wskazała, że zawarła z (...) (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. umowę leasingu, a w okresie istnienia nieuregulowanych zobowiązań spółki wobec powódki pozwani byli członkami zarządu spółki. W związku z tym, że (...) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. nie wywiązywała się z obowiązku zapłaty należności, powódka wytoczyła powództwo o zapłatę w postępowaniu nakazowym z weksla. W dniu 09 czerwca 2015r. został wydany przeciwko (...) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. nakaz zapłaty. Egzekucja prowadzona przez Komornika przeciwko (...) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. okazała się bezskuteczna, a Komornik umorzył postępowanie. Powódka nadto wskazała, iż pozewm dochodzi części roszczenia.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 14 czerwca 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie XI Wydział Gospodarczy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, pozwani wniesli o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania sądowego. Strona pozwana zarzucała powódce, iż nie udowodniła, że zachodzi bezskuteczność egzekucji przeciwko (...) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Nadto pozwani wskazali, iż (...) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w dalszym ciągu prowadzi działalność gospodarczą i posiada majątek. Strona

pozwana wskazała także, iż w czasie całej kadencji W. M. (1) w charakterze prezesa zarządu, (...) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. prowadziła w M. punkt gastronomiczny. Strona pozwana zarzuciła, iż kierowanie roszczeń wobec pozwanych jest przedwczesne.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 maja 2013r. powódka zawarła z (...) (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. umowę leasingu (...). Reprezentantem spółki była A. S.. Przedmiotem leasingu był samochód marki P..

Harmonogram spłat do umowy leasingu określał wysokość i datę, do kiedy (...) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. miała uiszczać czynsz. Harmonogram obejmował 60 rat, z czego pierwsza rata wynosiła 7.001,55 zł brutto, natomiast kolejne wynosiły od 2.415,71 zł do 2.876,88 zł.

W dniu 08 października 2013r. powódka wystawiła spółce notę odsetkową za opóźnienie w spłacie należności.

Powódka wystawiała (...) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. faktury VAT w okresie od 08 października 2013r. do 29 stycznia (...).

W dniu 24 marca 2014r. powódka wystawiła spółce notę obciążeniową w związku z rozwiązaniem umowy leasingu na kwotę 57 795,71zł.

Dowód:

- umowa leasingu, k.21-22;
- Ogólne Warunku Umowy Leasingu, k.23-26;
- harmonogramy spłat, k.27-32;
- nota odsetkowa, k.33;
- faktury VAT, k.34-43;
- nota obciążeniowa, k.44;
- informacja, k.45.

W dniu 10 grudnia 2013r. (...) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zdała powódce pojazd marki P., będący przedmiotem umowy leasingu nr (...).

Dowód:

- protokół zdawczo-odbiorczy, k.100.

Uchwałą z dnia 01 sierpnia 2013r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników spółki działającej pod nazwą (...) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością odwołało z funkcji Prezesa Zarządu spółki A. S., udzielając jej wcześniej absolutorium. Tego samego dnia powołano na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki W. M. (1). Piastował on również tę funkcję przed A. S..

Według wydruku z KRS A. S. była prezesem (...) (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. od 29 marca 2013r.

Uchwałą z dnia 18 marca 2014r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników spółki działającej pod nazwą (...) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością odwołało z funkcji Prezesa Zarządu spółki W. J. M.. Tego samego dnia powołano na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki Z. B. (1).

Dowód:

- uchwały z dnia 18 marca 2014r., k.46, 99;
- uchwały z dnia 01 sierpnia 2013r., k.98;
- KRS, k.47-52;
- zeznania świadka A. S., k.142-144;
- zeznania W. M. (2), k.192-196.

E. M. była pracownikiem (...) (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. od roku 2012r. do początku roku 2014r. Pracowała jako specjalista do spraw franczyzy. J. K. (1) był w (...) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. pełnomocnikiem udziałowców od 2010 lub 2011r. do początku 2016r. Znał on dobrze sytuację spółki, kluczowe decyzje były z nim omawiane.

W. M. (2) gdy był Prezesem spółki nie miał ograniczeń w dostępie do dokumentacji spółki. Udzielił on także pełnomocnictwa do odbioru korespondencji J. K. (1) i J. B..

Dowód:

- zeznania świadka E. M., k.174-175;
- zeznania świadka J. K. (1), k.175-178.
- zeznania świadka A. S., k.142-144;
- zeznania W. M. (2), k.192-196.

W okresie od 26 czerwca 2013r. do 07 lipca 2014r. toczyły się postępowania administracyjne wobec (...) (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., na podstawie których zostało wydane m.in. zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo w obiekcie tymczasowym "zejście na plażę" w M.. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny zatwierdził także zakład (...) prowadzony przez pozwaną.

Dowód:

- zawiadomienia, k.85-86;
- zezwolenie, k.87;
- postanowienie ,k.88;
- protokół wydania, k.89;
- decyzja, k.91-91v;
- pismo z dnia 30 kwietnia 2014r., k.92;
- zawiadomienie, k.90.

W dniu 27 września 2013r. został sporządzony bilans (...) (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.-sprawozdanie na dzień 27 września 2013r., a także (...) porównawczy – sprawozdanie na dzień 27 września 2013r.

Zostały sporządzone wydruki nefiskalnych łącznych raportów okresowych (...) (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. za okres: od 29 czerwca 2013r. do 27 listopada 2013r., od 30 czerwca 2014r. do 15 września 2014r., od 14 marca 2015r. do dnia 30 grudnia 2015r., od 02 stycznia 2016r. do 18 lipca 2016r.

Dowód:

- bilans, k.81-82;
- (...) porównawczy, k.83;
- raporty okresowe, k.84.

Sporządzone zostały zestawienia faktur PUB M., określające m.in. podmiot, który wystawił fakturę, a także kwotę, na którą opiewała faktura. Zestawienie obejmuje okres od czerwca do września 2013r.

Dowód:

- zestawienia faktur, k.93-97.

W dniu 09 czerwca 2015r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie Wydział IX Gospodarczy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla (IX GNc 4497/15), którym nakazał (...) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S., aby zapłaciła na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 72.391,10 zł tytułem należności głównej wraz z odsetkami liczonymi od dnia 25 maja 2015r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4.522 zł tytułem kosztów procesu. Nakaz zapłaty został zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 26 października 2015r.

Dowód:

- nakaz zapłaty wraz z klauzulą wykonalności, k.53-54.

W dniu 30 listopada 2015r. powódka zwróciła się do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie A. K. o prowadzenie egzekucji z majątku spółki na podstawie powyższego tytułu wykonawczego.

Postanowieniem z dnia 24 lutego 2016r. Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, iż Komornik wykonał następujące czynności:

- „- zapytanie do US: wskazano rachunek bankowy dłużnej spółki w (...) S.A.- zajęcie bezskuteczne,
- w toku egzekucji zajęto rachunku bankowe w (...) Banku, Raiffeisen Bank, (...) Agricole, Banku (...) oraz Banku (...): brak prowadzonych rachunków na rzecz dłużnej spółki,
- zapytanie do (...): dłużna spółka nie posiada ruchomości,
- zajęcie wierzytelności w Urzędzie Skarbowym- wierzytelności nie przysługują dłużnej spółce,
- zapytanie o rachunki bankowe do (...): (...) S.A.- pozytywna, zajęcie bezskuteczne,
- Centralna Baza Ksiąg Wieczystych: dłużna spółka nie figuruje jako właściciel lub użytkownik wieczysty,
- dnia 30.12.2015r. pod adresem wskazanym przez wierzyciela podjęto czynności terenowe. Ustalono, iż nikt z dłużnej spółki nie jest obecny pod wskazanym adresem. Ponadto ustalono numer telefonu należący do prezesa dłużnej spółki

P. Z. B. (2): (...). W rozmowie z pełnomocnikiem udziałowców ustalono, iż dłużna spółka nie prowadzi działalności od marca 2015r., nie posiada żadnego majątku oraz, że członkowie zarządu pracują poza granicami kraju. Ustalono, że dłużna spółka posiada zadłużenie na około 1.5 mln złotych, innych ustaleń brak.”

Dowód:

- wniosek egzekucyjny, k.55-56;
- postanowienie z dnia 24 lutego 2016r., k.57-58;
- zeznania świadka A. K., k.140-141.

W dniu 09 marca 2016r. powódka wystosowała do pozwanego W. M. (1) przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 76.645,32 tytułem należności głównej wraz z odsetkami, kwoty 928 zł tytułem kosztów procesu, kwoty 223,33 zł tytułem kosztów postępowania egzekucyjnego, kwoty 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, kwoty 1.800 zł tytułem kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym, kwoty 60 zł tytułem kosztów zastępstwa w postępowaniu klauzulowym oraz dalszych odsetek ustawowych. Powódka określiła termin zapłaty powyższych należności do dnia 19 marca 2016r.

W dniu 16 marca 2016r. powódka wystosowała do pozwanego Z. B. (1) przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 76.645,32 tytułem należności głównej wraz z odsetkami, kwoty 928 zł tytułem kosztów procesu, kwoty 223,33 zł tytułem kosztów postępowania egzekucyjnego, kwoty 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, kwoty 1.800 zł tytułem kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym, kwoty 60 zł tytułem kosztów zastępstwa w postępowaniu klauzulowym oraz dalszych odsetek ustawowych. Powódka określiła termin zapłaty powyższych należności do dnia 27 marca 2016r.

Dowód:

- przedsądowe wezwania do zapłaty wraz z dowodami nadania oraz wydrukiem z Poczty Polskiej, k.59-66.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione.

Materialnoprawną podstawę żądania stanowił art. 299 § 1 k.s.h., zgodnie z którym jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania. W § 2 powyższego przepisu przewidziano, iż członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaze, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo, niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

W literaturze przedmiotu podnoszono, iż surowa odpowiedzialność członków zarządu wynika z przyjętej w Kodeksie spółek handlowych konstrukcji prawnej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i źródło swe upatruje w wyłączeniu prawa wspólników do prowadzenia spraw spółki i powierzenia tego prawa właśnie członkom zarządu spółki. Członkowie zarządu mają bowiem jasno zarysowany zakres kompetencji i daleko posuniętą niezależność w prowadzeniu spraw spółki. Konsekwencją tej konstrukcji, jest to, iż w rzeczywistości to nie wspólnicy, lecz członkowie zarządu – w określonych przepisami Kodeksu spółek handlowych sytuacjach, ponoszą nie tylko odpowiedzialność cywilnoprawną, ale i karnoprawną. Wskazać bowiem należy, iż członkowie zarządu, a w szczególności prezes zarządu mają obowiązek zachować szczególną staranność przy wykonywaniu swojej funkcji, wynikającą z treści art. 293 § 2 ksh. Ustawodawca uznaje bowiem członków zarządu za profesjonalistów, osoby wyspecjalizowane w zarządzaniu spółkami kapitałowymi, niezależnie od tego, czy członkiem zarządu jest wykształcony i doświadczony menadżer czy też początkująca w tej dziedzinie osoba (R. Szczęsny „Zarząd w spółkach kapitałowych wyd. Zakamycze 2004 str.

147-148). Jakkolwiek, co już zresztą podkreślono, od tej odpowiedzialności członek zarządu może zwolnić się, w trzech sytuacjach, określonych treścią § 2 art. 299 ksh. Ciężar dowodu w tych wypadkach spoczywa na osobie pozwanej – członku zarządu. Z kompozycji okoliczności zwalniających od odpowiedzialności wynika, iż ratio legis art. 299 § 1 ksh jest ponoszenie odpowiedzialności za zobowiązania spółki przez tych członków zarządu, za urzędowania których zaistniały przyczyny uzasadniające zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania układowego, a którzy nie zgłosili odpowiedniego wniosku. Wobec oparcia odpowiedzialności kreowanej przepisami omawianej regulacji na zasadzie winy, osoby, przeciwko którym podniesione zostaną roszczenia, mogą próbować ekskulpować się od odpowiedzialności, wykazując, iż nie ponoszą winy w niezłożeniu lub opóźnionym złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości.

Niezależnie, zatem od stopnia zaniedbania swego obowiązku członkowie zarządu odpowiadają za całość zobowiązań spółki, których nie można zaspokoić z majątku spółki. Przepis normy 299 ksh nie różnicując zobowiązań spółki według ich charakteru, stwarza samoistną, odrębną podstawę odpowiedzialności prywatnoprawnej członków zarządu zarówno za zobowiązania publiczne jak i prywatne spółki (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 września 1993 roku II UZP 15/93, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1993 roku III CZP 162/92).

Według dominującego w orzecznictwie Sądu Najwyższego i znacznej części przedstawicieli doktryny poglądu, który podziela również na gruncie niniejszej sprawy Sąd Rejonowy, odpowiedzialność członków zarządu ma charakter odpowiedzialności odszkodowawczej (por. uchwałę z dnia 19 stycznia 1993 r. III CZP 162/92, OSNCP 1993, z. 6, poz. 103; uchwałę składu siedmiu sędziów z dnia 15 września 1993 r. III UZP 15/93, OSNCP 1994, z. 3, poz. 48; uchwałę z dnia 9 sierpnia 1993 r. III CZP 116/93, OSNCP 1994, z. 2, poz. 35; uchwałę z dnia 2 lutego 1994 r. I PZP 58/93, (...) 1994, nr 4, s. 63; uchwałę z dnia 9 listopada 1994 r. III CZP 140/94, OSNC 1995, z. 3, poz. 44; uchwałę z dnia 20 września 1996 r. III CZP 72/96, OSNC 1997, z. 3, poz. 25, uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 1997 r., III CZP 24/97, OSNC 1997, nr 11, poz. 165 i cytowane tam orzeczenia oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2002 r., IV CKN 1138/00 niepubl. z dnia 21 lutego 2002 r., IV CKN 793/00, OSNC 2003, nr 2, poz. 22, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2005 r., V CK 736/04 LEX nr 180879, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2007 r. sygn. akt III CSK 227/2006r opubl. w programie Lex nr 303325).

W procesie, w którym powód dochodzi roszczenia na podstawie art. 299 §1 k.s.h. przedstawiając prawomocny wyrok, będący źródłem zobowiązania spółki, sąd nie ma możliwości badania, czy określone nim zobowiązanie istnieje, a jeśli tak to w jakim rozmiarze (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2007 r. sygn. akt III CSK 227/2006r opubl. w programie Lex nr 303325). Bezsparnie więc stwierdzone zostało istnienie długu „(...) B.” sp. z o.o. wynikającego z umowy leasingu z 28 maja 2013r, a objętego nakazem zapłaty wydanym w dniu 15 czerwca 2015 r. przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie w sprawie o sygn. akt IX GNc 4497/15. Bezsparnym jest także, że pozwany A. M. pełnił we wskazanej spółce funkcję członka zarządu od dnia 1 sierpnia 2013r do dnia 18 marca 2014 r., a Z. B. (2) od dnia 18 marca 2014r.

Istota sporu między stronami sprowadzała się do ustalenia zaistnienia ostatniej z przesłanek odpowiedzialności, o której mowa w art. 299 § 1 k.s.h., a mianowicie bezskuteczności egzekucji dochodzonej wierzytelności od spółki, uzasadniającej subsydiarną odpowiedzialność pozwanego za to zobowiązanie. Strona pozwana wskazuje także, że brak było podstaw do ogłoszenia upadłości.

W niniejszej sprawie dla wykazania przesłanki bezskuteczności egzekucji powód wylegitymował się postanowieniem komornika sądowego z dnia 24 lutego 2016r.

Postanowienie to stanowi dokument urzędowy w rozumieniu art. 244 § 1 k.p.c., który przewiduje, że dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. W judykaturze przyjmuje się, że moc dowodowa dokumentu urzędowego wynikająca z art. 244 § 1 k.p.c., przy uwzględnieniu art. 252 k.p.c., polega na domniemaniu zgodności z prawdą oświadczenia uprawnionego organu, zawartego w pochodzącym od niego dokumencie. Strona, która zaprzecza prawdziwości dokumentu urzędowego albo twierdzi, że zawarte w nim

oświadczenia organu, od którego dokument ten pochodzi, są niezgodne z prawdą, powinna okoliczności te udowodnić (art. 252 k.p.c.).

Zatem prawomocne postanowienie komornika w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego z powodu bezskuteczności egzekucji jest dokumentem urzędowym, z którym wiąże się domniemanie prawdziwości tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone. W realiach niniejszej sprawy, w oparciu o postanowienie to, należało zatem przyjmować a priori prawdziwość ustaleń organu egzekucyjnego, co do braku majątku (...) (...) sp. z o.o. podlegającego egzekucji i co do bezskuteczności prowadzonej w stosunku to niej egzekucji. Prawidłowe posłużenie się tym domniemaniem prowadzi do przyjęcia założenia, że powód sprostał ciężarowi udowodnienia, wynikającej z art. 299 § 1 k.s.h. przesłanki bezskuteczności egzekucji wobec spółki (koniecznej dla pociągnięcia do odpowiedzialności za zobowiązania spółki, członków jej zarządu).

Rozkład ciężaru dowodu w procesie opartym o przepis art. 299 k.s.h. kształtuje się w ten sposób, że zgodnie z ogólną regułą rozkładu ciężaru dowodu, konieczność wykazania przesłanki bezskuteczności egzekucji przeciwko spółce obciąża powoda. O ile jednak powód wylegitymuje się dla wykazania tej przesłanki dokumentem urzędowym stwierdzającym bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce, obowiązek udowodnienia, że pomimo istnienia takiego dokumentu, możliwe jest jednak zaspokojenie się wierzyciela z majątku spółki (co niweczyłoby potrzebę sięgania w tym celu do majątku członków jej zarządu) – spoczywa na pozwanym. Pozwany bowiem musi obalić domniemanie prawne z art. 252 k.p.c. z którego korzysta dokument urzędowy jakim jest postanowienie komornika.

Zatem w realiach niniejszej sprawy należało uznać, że powód sprostał ciężarowi udowodnienia bezskuteczności egzekucji, a to pozwany miał obowiązek wykazania, że pomimo wydania przez komornika postanowienia o umorzeniu egzekucji, istnieje pominięty przez komornika majątek spółki, z którego może się zaspokoić powód. Ciężarowi temu w ocenie Sądu pozwany nie podołał. Stanowisko zgodne z wyżej opisanym zostało wyrażone w orzecznictwie Sądu Okręgowego w Szczecinie (por. np. wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 21 grudnia 2012r sygn. akt VIII Ga 397/12, którym zmieniono wyrok Sądu I instancji oddalający powództwo; w sprawie tej również było wydane postanowienie o bezskuteczności egzekucji, a pozwany wskazywał, że spółka ma majątek m.in. samochód i wierzytelności).

Stanowisku temu nie sprzeciwia się to, że obecnie przesłuchana w charakterze świadka komornik A. K. nie pamięta szczegółów tej egzekucji. Jest to zupełnie zrozumiałe, zwłaszcza gdy uwzględni się wpływ czasu i ilość czynności jakie przeciętnie komornik ma do wykonania. Wiarygodne jest stwierdzenie świadka, że czynności, które są wymienione w postanowieniu o umorzeniu egzekucji „...to na pewno prawda. Ja absolutnie nie wpisywałabym czynności, które nie miały miejsca. Ja musiałam podejmować czynności 30 grudnia 2015r”. Zwrócić też należy uwagę, że w treści postanowienia o umorzeniu, szczegółowo wskazane są podjęte bezskutecznie czynności i bynajmniej nie ograniczały się one do czynności terenowych. Nadto sam opis czynności z dnia 30 grudnia 2015r jest dosyć szczegółowy (są dane Z. B. (1), numer telefonu, wysokość zadłużenia, powołanie się na rozmowę, określenie „pełnomocnik udziałowców”) trudno więc przyjąć, że wykonujący te czynności komornik je wymyślił.

W ocenie Sądu przedstawione przez pozwanych dokumenty nie podważają bezskuteczności egzekucji. Nie wykazują też, że brak było podstaw do ogłoszenia upadłości.

Złożony bilans obrazuje stan na dzień 27 września 2013r. Nie jest on miarodajny gdy uwzględni się fakt, że pozwany W. M. był członkiem zarządu do 18 marca 2014r, a Z. B. po tej dacie. Podkreślić należy, że w KRS nie odnotowano sprawozdań finansowych spółki późniejszych niż z 2009r. Również złożone zestawienie faktur obejmuje okres od czerwca do września 2013r a więc jeszcze wcześniejszy niż wskazany bilans. Nie są wystarczające złożone wydruki raportów okresowych. Okoliczności ich wytworzenia nie są znane. Potwierdzają one, co najwyżej, że takie dane wprowadzone zostały do kasy. Zwrócić przy tym należy uwagę, że jak wynika z ich treści mają one charakter niefiskalny. Nadto nawet jeżeli transakcje w nich wykazane były faktycznie zawierane, to w oderwaniu od kosztów prowadzonej działalności nie mogą stanowić dowodu, że w danym okresie nie zachodziły przesłanki do ogłoszenia

upadłości. Podobnie pisma z postępowań administracyjnych wskazują jedynie na zamiar prowadzenia działalności gospodarczej. Nie obrazują one natomiast sytuacji majątkowej spółki, a zwłaszcza jej zobowiązań.

Twierdzenie pełnomocnika pozwanych zawarte w sprzeciwie, że spółka w dalszym ciągu prowadzi działalność gospodarczą, posiada majątek oraz dodatni bilans nie jest w żaden sposób wykazane. Strona pozwana nie przedstawia rzekomego dodatniego bilansu (nie jest on też odnotowany w KRS), nie wskazuje gdzie działalność jest prowadzona, nie przedstawia żadnej wyceny obecnego, czy też poprzednio posiadanego majątku.

Przy prawidłowo i faktycznie działającej spółce przedstawienie odpowiednich dokumentów finansowych nie powinno nastęrczać większych trudności. Sam Z. B. (2) mimo kilkukrotnych wezwań na rozprawę celem przesłuchania, w trakcie którego mógłby przedstawić swoje stanowisko i bieżącą sytuację spółki nie stawił się. Z zeznań świadka J. K. (1) wynika, że spółka nikogo nie zatrudnia. Jego zeznania o rzekomym majątku spółki i jego wartości są niewystarczające. W trakcie przesłuchania tego świadka wyraźnie widoczna była chęć przedstawienia sytuacji spółki jako dobrej ale bez konkretów. Mowa była o rzekomej transakcji zakupu przez spółkę świadka od (...) (...) sp. z o.o. określonych dóbr ale w taki sposób, że nie wiadomo było czy i kiedy faktycznie pieniądze zostaną przekazane. Świadek nie potrafił też wskazać banku w którym jest rachunek spółki (jako osoba obeznana w jej działalności powinien to wiedzieć). Jeżeli faktycznie doszłoby do nabycia przez świadka wskazanych przez niego dóbr i zapłaty ceny na rzecz (...) (...) sp. z o.o. to nic nie stało na przeszkodzie, aby pozwany B., bądź pełnomocnik pozwanych przedłożyli potwierdzające ten fakt dokumenty, wskazując gdzie są (na jakim rachunku) przekazane środki finansowe.

Trudno też bazować na zeznaniach świadka K., czy innych świadków w sprawie istnienia rzekomego majątku ruchomego spółki i jego wyceny. Po pierwsze majątek ten nie jest jednoznacznie wskazany, w szczególności nie są znane jego parametry i wiek oraz faktyczny stan wyeksploatowania. Jak wynika z zasad doświadczenia życiowego, głównym elementem kształtującym cenę używanego sprzętu są właśnie te parametry. Nie sposób precyzyjnie ustalić w którym okresie spółka miała do niego prawa i ewentualnie jaki to był rodzaj praw. Nadto jeżeli sytuacja spółki była tak dobra jak opisują świadkowie, to dlaczego nie były płacone raty leasingowe, doszło do odebrania pojazdu, i powstania zadłużenia, które do chwili obecnej nie zostało spłacone?

Bezskuteczność egzekucji z majątku spółki zachodzić ma na moment wyrokowania, a ściślej zamknięcia rozprawy. Pozwani nie wykazali aby na ten moment spółka była w stanie zaspokoić roszczenie powódki, a tym samym nie podważali wniosków wynikających z postanowienia o umorzeniu egzekucji.

Świadkowie i pozwany M. zeznali, że spółka funkcjonowała, ale nie wskazują konkretów. Ich zeznania nierzadko pozostają też w sprzeczności z twierdzeniami sprzeciwu. Przykładowo w sprzeciwie mowa jest o funkcjonowaniu 38 punktów z franczyzą a świadek J. K. mówi o 17 punktach. Przesłuchiwane osoby skupiały się na przychodach spółki, ale nie odnosiły tego do kosztów jej funkcjonowania, ani nawet ich nie podały. Świadek E. M. nie potrafiła wskazać czy płacony był np. ZUS i opłaty leasingowe. W zeznaniach przewijają się spory sądowe, w których spółka dochodziła swoich wierzytelności. Brak płatności przez kontrahentów spółki i spory sądowe, rodzą co najmniej (przy założeniu, że faktycznie spółce należały się pieniądze) problemy z czasowym ograniczeniem dochodów spółki, a w skrajnym przypadku nawet ich brakiem. Znamienne są zeznania pozwanego M., który wskazał, że „przez wszystkie 3 lata nie wykazywaliśmy w spółce plusów, niemniej vat płaciliśmy uczciwie”. Przesłanki do ogłoszenia upadłości przewidziane były w ustawie Prawo upadłościowe i naprawcze w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2016r (oceniaamy stan według przepisów obowiązujących w czasie, który podlega ocenie), choć dokonane zmiany i tak nie wpłynęłyby na rozstrzygnięcie.

Zgodnie z art. 10 ustawy upadłość ogłasza się w stosunku do dłużnika, który stał się niewypłacalny. Art. 11 ust 1 i 2 przewidują, że dłużnika uważa się za niewypłacalnego, jeżeli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, a dłużnika będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, uważa się za niewypłacalnego także wtedy, gdy jego zobowiązania przekroczą wartość jego majątku, nawet wówczas, gdy na bieżąco te zobowiązania wykonuje. Artykuł 21 ust. 1 cyt.

ustawy wskazuje, że dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości.

Upadłość ogłasza się więc nie wtedy gdy spółka zaprzestaje prowadzenia działalności gospodarczej, ale wtedy gdy są spełnione przesłanki ustawowe. Ustawa nie przewiduje, że wystarczające jest „płacenie vat”. Chcąc uchylić się od odpowiedzialności pozwani powinni wykazać, że wyżej przytoczone przesłanki nie zaktualizowały się w okresie gdy byli oni członkami zarządu.

W ocenie Sądu na tą okoliczność brak jest wystarczających dowodów.

Tak jak wskazano wcześniej przesłanki zwalniające z odpowiedzialności członków zarządu ujęte są w art. 299§2 k.s.h. i ciężar ich wykazania spoczywa na stronie pozwanej. Kwestię złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości omówiono powyżej. W tym miejscu w kontekście samodzielnego sprzeciwu W. M. (1) odnieść się należy do przesłanki braku winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości.

Przesłanka ta wyraźnie określa, że chodzi o brak winy w złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości, a nie o brak winy w zapłacie zobowiązania spółki. Bez znaczenia jest więc dla niniejszej sprawy, czy pozwany W. M. (4) zaciągnął dług osobiście w imieniu spółki oraz czy o nim wiedział, a także z jakiego tytułu dług powstał, gdyż był to dług spółki w której on był Prezesem. W praktyce stosunkowo częste są sytuacje, że Prezes zarządu nie ma wiedzy o zaciąganiu pojedynczych zobowiązań.

W uzupełnieniu wskazać należy, że przesłuchiwane osoby przedstawiają burzliwy sposób funkcjonowania spółki. Fakty natomiast są takie, że A. S. udzielono absolutorium uchwałą z dnia 1 sierpnia 2013r (k.98). Brak jest też dowodu, aby wobec A. S. podejmowane były jakiegokolwiek kroki prawne mające na celu odzyskanie rzekomo zatrzymanych przez nią dokumentów. W. M. (1) był członkiem zarządu spółki dwukrotnie, a więc nie tylko po A. S. ale także przed nią. Sytuacja w spółce i sposób jej funkcjonowania były mu więc znane. Sam przyznał, że nie robiono mu ograniczeń w dostępie do dokumentacji spółki i jeżeli faktury za leasing przysły do spółki to musiały być zaksięgowane. Podobnie E. M. wskazała, że można było uzyskać dostęp do dokumentów u księgowej. Z zeznań W. M. wynika, że to on udzielił pełnomocnictwa pocztowego dla p. B. i p. K.. Pamiętać należy, że był on Prezesem zarządu spółki ze wszelkimi tego konsekwencjami.

Reasumując pozwani nie podważyli bezskuteczności egzekucji ani nie wykazali żadnej z przesłanek zwalniających ich z odpowiedzialności za zobowiązania spółki.

Termin spełnienia świadczenia odszkodowawczego (niezależnie od tego czy obejmuje należność zasądzoną od spółki, odsetki czy też koszty) nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania. Wymagalność roszczenia należy więc określić zgodnie z art 455 k.c. - roszczenie to staje się wymagalne po wezwaniu dłużnika do zapłaty. Od dnia następnego wierzyciel może, zgodnie z art 481 k.c., żądać odsetek za opóźnienie w jego spełnieniu. Pogląd ten należy uznać za utrwalony w orzecznictwie (por.: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 roku, O. CZP 118/2006, OSNC 2007/9/136; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r., H CKN 725/98, OSNC 2000/9/158; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2002 roku, IV CKN 793/2000, OSNC 2003/2/22. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 lipca 2006r sygn. akt I ACa 341/06 opubl. Lex 217207). Jest on także akceptowany w orzecznictwie Sądu Okręgowego w Szczecinie (por. wyrok z dnia 18 lutego 2011r , sygn. akt VIII Ga 4/11, wyrok z dnia 9 marca 2012r sygn. akt VIII Ga 16/12). W związku z czym, uwzględniając terminy płatności wskazane w wezwaniach, uwzględniono żądanie w zakresie odsetek w całości.

Sąd dokonał ustaleń w oparciu o częściowo niesporne twierdzenia stron oraz dowody z dokumentów urzędowych, prywatnych oraz zeznania świadków i pozwanego W. M. (5). Istotne elementy materiału dowodowego omówione zostały we wcześniejszej części uzasadnienia. Tytułem uzupełnienia wskazać należy, że dokumenty urzędowe sporządzone zostały przez kompetentne organy w prawem przewidzianej formie, brak więc podstaw do kwestionowania ich treści. Dokumenty prywatne ich znaczenie, w tym zwłaszcza przedstawione przez stronę pozwaną omówione zostały powyżej. Dowód z zeznań świadka A. K. Sąd uznał za wiarygodny. Tak jak wskazano powyżej

zeznania świadków E. M., A. S., J. K. (1) i pozwanego nie są wystarczające do wykazania sytuacji majątkowej spółki, gdyż powinno to nastąpić w oparciu o stosowne dokumenty. W tym miejscu wskazać tylko można, że zeznania A. S. nie dotyczą okresu, gdy pozwani byli członkami zarządu. Świadek E. M. zeznawała ogólnie i nie potrafiła umiejscowić w czasie poszczególnych zdarzeń w spółce np. tego czy miały one miejsce w 2013r, czy w 2014r. Istotne elementy zeznań świadka J. K. i pozwanego oceniono już wcześniej. Dowód z przesłuchania pozwanego Z. B. (1) został pominięty z uwagi na jego niestawiennictwo.

O kosztach postępowania Sąd orzekł mając na uwadze przepisy art 108 § 1 k.p.c. i 98 k.p.c.

W związku z tym, że powódka wygrała proces w całości Sąd zasądził na rzecz powódki zwrot poniesionych kosztów procesu. Przedłożony wraz z załącznikami spis kosztów (k.187, a wcześniej k.171) jest prawidłowy i nie budzi wątpliwości Sądu. Na zasądzone koszty składa się więc opłata od pozwu – 50zł, koszty zastępstwa procesowego - 360 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł, trzykrotny udokumentowany koszt dojazdu pełnomocnika powódki na rozprawę w kwocie łącznej 1075zł. Koszty wynagrodzenia radcy prawnego, który reprezentował powódkę w niniejszym procesie, ustalono w stawce minimalnej obliczonej adekwatnie do wartości przedmiotu sporu na podstawie § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804) w wersji obowiązującej na dzień wniesienia pozwu.

Sygn. akt XI GC 1060/16

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)